

"Mevtin itibârî bir keyfiyet olduğunu tefhim, idam-ı ebedînin mutasavver olamayacağına kalbimi takvîm buyurduktan sonra..." İzah eder misiniz?

"...matbaha-i Kur'an'dan intihab buyurduğunuz bu gıdalarla bütün hâsselerimin kuvvetini, hayatın beş derecesini de talim, **mevtin itibârî bir keyfiyet olduğunu tefhim, i'dam-ı ebedînin mutasavver olamayacağına kalbimi takvim** buyurduktan sonra,.."(1)

"mevtin itibârî bir keyfiyet olduğunu tefhim"

Ölümün yok ediciliği itibari ve nispidir, yani görüntüde ve kısmi bir yok etme şeklidir. Bu yüzden ölüme ebedi bir yok oluş, sonsuza dek bir hiçliğe düşüş şeklinde bakılamaz.

Ölüm her ne kadar cesedi yok eden bir sebep olmuş olsa da ruha ilişemez, onun bekasına zarar veremez. **Ölüm**, ikinci hayata geçmek için geçilmesi gereken bir merhale bir aşamadan ibarettir. Ölümün itibari bir keyfiyet olması bu anlamda kullanılıyor.

"idam-ı ebedînin mutasavver olamayacağına kalbimi takvim"

Sonsuz yok oluş tasavvur edilemez. Zira Allah, kainatın hal dili ile ve peygamber ile kitapları vasıtasıyla da sonsuz bir ahiret hayatından haber verip ispat ediyor. Ahiretin varlığı akli ve mantıki deliller ile meydanda iken, kalbin bu hususta ikilem ve şüphe içinde olması düşünülemez. Bu sebeple ebedi yokluk aklın kabul edeceği bir şey değildir.

(1) bk. [Münazarat \(Barala Lahikası, 2. Mektup'dan iktibas\).](#)